

Události ve Rwandě 1994 šokovaly světové společenství a byly přelomem na cestě k prevenci a pochopení příčin masového zabíjení, čímž se znovu oživila témata a problémy s tím související – tentokrát však v nových souvislostech. Úmluva o zabránění a trestání zločinu genocidia svázaná právními zvyklostmi se ukázala být v nové situaci nevhodnou pro rychlou preventivní akci. Velká očekávání, která do ní byla vkládána, se nenaplnila, čímž se otevřel nový prostor pro používání pojmu genocidy, jež již nebyla považována za automatickou povinnost k mezinárodní intervenci. Genocida však neztratila nic ze své symbolické funkce a začala hrát důležitou roli v zápase o uznání, a to jak na mezinárodní úrovni, tak na úrovni skupin a jednotlivců. Různé motivace stojící za používáním pojmu genocida se rovněž promítají do vědeckého bádání, což je zejména patrné na studiu rwandské genocidy, která představuje základní kámen legitimizující postavení současného režimu. Silné emocionální, hodnotové a morální zatížení, které s sebou pojem genocidy nese, komplikuje jeho analytické užívání, protože se tím upřednostňují výzkumné otázky, které zastíňují aktivní úsilí, jež vynakládali oběti na cestě k záchraně. Při historickém bádání je vhodnější používat pojem genocidy více jako sběrnou kategorii než analytický pojem, což otevírá cestu k hledání konceptů, které lépe dokážou postihnout rozmanité jednání a interpretace sociální reality ze strany aktérů v kontextu, kdy se role: pachatel, oběť, pozorovatel a zachránce měnily stejně rychle jako situace.